Nr. 18. Warszawa, dnia 12 Marca 1919 r. Rok II

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

TREŚĆ:

I.

198.

DEKRET

w przedmiocie przepisów tymczasowych o wywłaszczeniu przymusowem na użytek dróg żelaznych i innych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych oraz wszelkich urządzeń użyteczności publicznej.

Art. 1.

Przymusowe wywłaszczenie nieruchomości oraz czasowe ich zajęcie, lub ustanowienie na nich służebności, zarówno wywłaszczenie koniecznych materjałów na użytek dróg żelaznych i innych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych oraz wszelkich urządzeń użyteczności publicznej może nastąpić tylko na mocy postanowienia Naczelnika Państwa, za słusznem i sprawiedliwem wynagrodzeniem.

Art. 2.

Projekty, dotyczące wywłaszczeń, przedstawiane będą do decyzji Naczelnika Państwa przez Radę Ministrów na wniosek właściwego Ministra. W przedstawieniu będą wyłuszczone dane, ustalające charakter użyteczności publicznej przedsiębiorstwa i konieczność przymusowego wywłaszczenia, lub zajęcia czasowego.

Art. 3.

Do przedstawienia (art. 2) winien być dołączonym szczegółowy plan wywłaszczanych nieruchomości ze wskazaniem na nim, w miarę możności, powierzchni oddzielnych zajmowanych działek gruntu i istniejących na gruncie budynków.

Art. 4.

Po uzyskaniu decyzji Naczelnika Państwa właściwa instytucja skomunikuje się z właścicielem w celu określenia ceny. Po rozważeniu kwestji ceny w związku z wartością majątku oraz z przepisami o oszacowaniu, właściwa instytucja bądź zawrze z właścicielem umowę dobrowolną, sporządzając akt nabycia w drodze zwykłej, bądź przystąpi do wywłaszczenia, stosownie do przepisów niniejszych.

Art. 5.

Wynagrodzenie za wywłaszczone nieruchomości wyznacza się w sumie pieniężnej.

Art. 6.

Jeżeli zażądana cena uznaną zostanie za nieodpowiadającą rzeczywistej wartości nieruchomości, ma być sporządzonym opis tejże oraz oszacowanie.

Art. 7.

Opis sporządza urzędnik milicji miejscowej na zasadach w Ustawie Postępowania Cywilnego wyłożonych w obecności dwóch świadków, o ile możności z pośród właścicieli sąsiednich nieruchomości. Do opisu ma być wezwany właściciel lub jego pełnomocnik, z wyznaczeniem dla nich terminu miesięcznego, licząc od daty doręczenia wezwania obecnym, a dla nieobecnych na gruncie od daty zawiadomienia wójta właściwej gminy o mającym się sporządzić opisie. W razie niestawiennictwa po upływie tego terminu właściciela lub jego pełnomocnika, sporządzenie opisu nie ulega odroczeniu.

Art. 8.

Oszacowania dokonywa komisja szacunkowa, utworzona pod przewodnictwem komisarza rządowego z miejscowego sędziego pokoju, komisarza ziemskiego, inspektora skarbowego. Przy wywłaszczeniu nieruchomości miejskiej zamiast komisarza ziemskiego do komisji wchodzi przedstawiciel Magistratu. Przy wywłaszczeniach na rzecz instytucji państwowej do komisji z prawami członka tejże jest powoływany delegat instytucji, na której rzecz wywłaszczenia dokonano. O ileby wywłaszczenie dotyczyło nieruchomości państwowych lub kościelnych, do komisji ma być wezwanym przedstawiciel właściwej instytucji.

Art. 9.

Delegat instytucji państwowej, wchodzący do komisji w wypadkach, o jakich mowa w art. 8, obowiązany jest pilnować, aby czynności komisji szacunkowej były zgodne z przepisami obowiązującemi, w razie zaś zauważenia jakichkolwiek odstępstw, zakładać protesty w protokułach komisji.

Art. 10.

Przy dokonywaniu oszacowania Komisje Szacunkowe kierują się następującemi przepisami:

1) O dniu otwarcia posiedzenia komisji szacunkowej strony otrzymują zawiadomienie piśmienne trybem w Art. 7 przewidzianym.
2) Strony mają prawo osobiście lub przez pełnomocników składać komisji wyjaśnienia ustne i piśmienne.
3) Niestawiennictwo stron na posiedzenie komisji nie wstrzymuje postępowania szacunkowego.
4) Komisja ma prawo wzywać ekspertów celem wyjaśnień technicznych oraz delegować na miejsce jednego lub paru swych członków do obejrzenia miejscowości i badania świadków. Komisja ma prawo, a na żądanie stron obowiązek zaprzysiężenia biegłych i świadków podług zasad podanych w Ust. Post. Cyw.
5) Komisja dokonywa oszacowania bądź na zasadzie ustalenia dochodowości majątku, bądź biorąc pod uwagę ceny miejscowe i warunki specjalne, w jakich majątek pozostaje.
6) Oszacowanie majątku według dochodowości ma być dokonywane na żądanie właściciela na zasadzie przedstawionych przezeń wiadomości i danych, uznanych przez Komisję za wiarogodne. W tym wypadku szacunek majątku określa się przez kapitalizację z pięciu procentów średniego dochodu netto, obliczonego na okres ostatnich pięciu lat. (Ust. Post. Cyw. Art. 1119 i 1120).
7) We wszystkich innych wypadkach, z wyłączeniem wskazanego w poz. 6, oszacowanie ma być dokonywanem na zasadzie cen miejscowych i warunków specjalnych, w jakich majątek pozostaje.
8) W razie wywłaszczenia części nieruchomości, wynagrodzenie ma w sobie zawierać prócz ceny części wywłaszczonej również całą tę sumę, na jaką, wskutek wywłaszczenia, wartość pozostałej części uległa zmniejszeniu, wobec tego należy brać pod uwagę, czy właściciel, skutkiem wywłaszczenia lub zajęcia części jest pozbawiony jedynie dochodu z tej części płynącego, czy też część owa ma takie znaczenie, że część pozostała nie może już dostarczać odpowiednich korzyści.
9) Przy oszacowaniu nie należy brać w rachubę zwiększenia wartości majątków, jakie może nastąpić skutkiem przedsiębiorstwa, na którego rzecz są one wywłaszczone.
10) Właściciel może żądać wywłaszczenia majątku w całości, o ile resztująca po wywłaszczeniu część tegoż staje się dlań bezużyteczną.
11) Niezależnie od wypłaty wynagrodzenia, określonego drogą oszacowania, przedsiębiorca obowiązany jest pobudować i utrzymywać własnym kosztem w miejscach wskazanych mosty, drogi, groble, przejazdy, rowy odpływowe i t. p. urządzenia, których urządzenie okaże się koniecznem w celach usunięcia strat i niewygód, jakie mogłyby powstać skutkiem zrealizowania przedsiębiorstwa, na którego rzecz jest dokonywane wywłaszczenie.
12) Przy wywłaszczeniu na potrzeby dróg żelaznych tych gruntów, które wchodzą w skład nadań górniczych, nie wywłaszcza się

wnętrza tych gruntów i przedsiębiorstwo kolejowe nie płaci właścicielowi nadania górniczego wartości wnętrza, tylko obowiązane jest we właściwym czasie i w miarę postępu robót górniczych pod tymi gruntami zwracać koszt robót dodatkowych, nakazanych przez właściwe władze jedynie w celu zachowania bezpieczeństwa dla kolei żelaznej. Przy wywłaszczeniu gruntów na szosy i inne drogi gruntowe, oraz na regulację rzek i na kanały żadne wynagrodzenie za ograniczenia eksploatacji wnętrza lub za roboty dodatkowe we wnętrzu należeć się nie będzie.

13) Za nowe budowle, plantacje i inne urządzenia i ulepszenia nie wypłaca się odszkodowania, gdy przedsiębiorca temu się sprzeciwia, jeżeli ze sposobu i czasu ich założenia oraz z innych okoliczności wynika, iż zostały one podjęte jedynie w celu uzyskania większego odszkodowania przy wywłaszczeniu; właścicielowi przysługuje prawo zabrania takich budowli i innych urządzeń na koszt własny aż do chwili faktycznego zajęcia nieruchomości na użytek publiczny; w przeciwnym razie przedsiębiorca ma prawo usunąć rzeczone budowle i urządzenia na koszt i ryzyko właściciela.

14) Wszystkie czynności Komisji będą protokułowane: w protokułach będą wyłożone zasady, na których mocy przyjęto taki lub inny sposób oszacowania, oraz te wszystkie dane, jakiemi uzasadniono określenie wartości majątku i wysokość wynagrodzenia.

15) Komisja uchwala decyzję większością głosów; w razie równości tychże przeważa zdanie przewodniczącego.

16) Decyzję Komisja swą ogłasza przez jej odczytanie stronom obecnym, oraz przesłanie jej odpisu — nieobecnym. Odpisy decyzji mogą również otrzymywać na żądanie strony obecne.

Art. 11.

Strony mają prawo zgłaszać na ręce Komisji protesty swe i uwagi do ogłoszonej decyzji w ciągu 2 tygodni od daty ogłoszenia decyzji.

Art. 12.

Komisja po upływie terminu wskazanego w poprzednim art. 11 przesyła akta sprawy do właściwego Ministerstwa, przez które wywłaszczenie było zarządzone, zawiadamiając jednocześnie o tem przedsiębiorcę; do akt sprawy Komisja dołącza otrzymane protesty i uwagi wraz ze swym wnioskiem odnośnie otrzymanych protestów i uwag.

Ministerstwo, o ile uzna, że sprawa wymaga dodatkowego wyjaśnienia, np. zbadania nowych świadków, lub biegłych, bądź też wogóle dodatkowego oszacowania, może zwrócić akta sprawy do Komisji Szacunkowej dla dokonania potrzebnych dodatkowych czynności, przyczem może delegować do składu Komisji specjalnego ze swej strony delegata.

Art. 13.

O ile na wypłatę przyznanego na rzecz właściciela wynagrodzenia niezależnie od wysokości tego nie trzeba wyjednywać kredytu specjalnego, właściciel zaś ani przedsiębiorca nie zaskarżył decyzji Komisji Szacunkowej, odpowiedni Minister poweźmie ostateczną decyzję w sprawie oszacowania.

W razie przeciwnym, po zbadaniu sprawy w Ministerstwie, przechodzi ona wraz z wnioskami tegoż do rozważenia Rady Ministrów, poczem uzyskuje zatwierdzenie Naczelnika Państwa.

Art. 14.

Po powzięciu decyzji ostatecznej właściciel otrzymuje natychmiast z sum przeznaczonych na roboty lub przedsiębiorstwo nietylko wynagrodzenie, przyznane mu za nieruchomość wywłaszczoną, lecz nadto procenty od tego wynagrodzenia, po 6 od 100 rocznie, licząc od dnia zajęcia majątku do dnia zapłaty, lub złożenia należności do depozytu, o którym niżej, nieruchomość zaś przechodzi pod zarząd tej instytucji, na której przedstawienie została wywłaszczoną.

Przytem mają być stosowane przepisy następujące:

1) O ile wynagrodzenie nie może być wypłacone natychmiast lub w całości wobec istniejącego sporu w przedmiocie otrzymania lub wysokości tegoż, lub wobec wpisów hipotecznych nieruchomość obciążających, bądź wreszcie skutkiem innych przyczyn prawnych, natenczas sporna część wynagrodzenia ma być wpłacona do miejscowej kasy skarbowej, jako depozyt właściwego Sądu Okręgowego w papierach procentowych państwowych lub przez Państwo gwarantowanych, do chwili rozstrzygnięcia sporu, komu część owa winna być wpłacona.

2) Wynagrodzenie za majątek, z którego ma prawo korzystać użytkownik, należy wpłacać do miejscowej kasy skarbowej w trybie, w pozycji poprzedzającej przewidzianym, przyczem dochód od papierów procentowych pobierać ma użytkownik, a kapitał po ustaniu użytkowania otrzyma właściciel majątku.

3) Wypłata należności ma być pokonywaną w formie aktu urzędowego; w wypadkach zaś zdeponowania wynagrodzenia, gdzie należy urząd, na którego rzecz dokonano wywłaszczenia, sporządza akt jednostronny ze szczegółowym opisaniem dokładnego wywłaszczenia, dołączając protokuły opisu i decyzji ostatecznej oraz pokwitowanie depozytowe. Na mocy takiego aktu urząd rzeczony przepisuje na rzecz swoją tytuł własności wywłaszczonej nieruchomości w odpowiedniej księdze hipotecznej, o ile dana nieruchomość posiada urządzoną hipotekę. W wypadku wywłaszczenia nieruchomości niehipotecznej urząd ten może wywołać hipotekę, w każdym zaś razie zgłosi do właściwych czynników żądanie wykreślenia wywłaszczonej nieruchomości niehipotecznej z tabel gruntowych, nadawczych i likwidacyjnych. Nieruchomość, przepisana w ten sposób na rzecz władzy lub instytucji wywłaszczającej, staje się wolną od wszelkich długów i ciężarów hipotecz-

nych, o czem będzie zaznaczona wyraźna wzmianka w wykazie hipotecznym.

Art. 15.

Jeżeli wywłaszczona część nieruchomości okaże się niepotrzebną, lub jeżeli przedsiębiorstwo nie dojdzie do skutku, albo będzie rozwiązane, wobec czego część owa ulegać będzie sprzedaży, w tych wypadkach właścicielowi owej nieruchomości przysługuje: 1) przed upływem lat 10 od daty wywłaszczenia, prawo do wykupu części wywłaszczonej za zwrotem otrzymanego za nią wynagrodzenia, 2) po upływie zaś tego terminu prawo pierwszeństwa do nabycia części rzeczonej za cenę, ustaloną przez umowę dobrowolną lub przez nowe oszacowanie według przepisów o wywłaszczeniu przymusowem.

Art. 16.

O sprzedażach w art. 15 wspomnianych, będą czynione publikacje z rozporządzenia komisarza rządowego w gazetach urzędowych miejscowych i stołecznych. Nadto właściciele odpowiedni otrzymywać będą specjalnie zawiadomienia przesyłane do miejsc ich zamieszkania lub do majątku, z wymienieniem ceny sprzedaży i z wyznaczeniem terminu miesięcznego do zgłoszenia odpowiedzi. Termin ten liczyć należy od daty otrzymania zawiadomienia.

Art. 17.

Właściciel, nie chcący zapłacić wymienionej w zawiadomieniu ceny, może skorzystać z prawa, przysługującego mu z mocy art. 15, przedsiębiorca zaś ma prawo znieść wszystkie urządzenia swoje na terenie, wykupowi podległym, w ciągu 6 miesięcy od dnia sporządzenia aktu nabycia.

Art. 18.

W razie dobrowolnej ugody co do ceny, jako też w wypadkach wykupu za cenę oszacowania przy wywłaszczeniu lub za cenę przez nowe oszacowanie określoną ma być sporządzony akt nabycia w drodze zwykłej.

Wprowadzeni w posiadanie tymczasowe majątku osoby, za zniknłą uznanej, mocni są sami, zaś opiekunowie małoletnich i bezwłasnowolnych za upoważnieniem rady familijnej zawierać umowy dobrowolne, notarjalne względem odstąpienia własności nieruchomej na użytek publiczny, również i włościanie mogą stosownie do istniejących przepisów, zawierać umowy dobrowolne notarjalne o odstąpienie na użytek publiczny wszelkich należących do nich nieruchomości lub ich części.

Art. 19.

Przy wywłaszczeniach na rzecz budowy dróg żelaznych i wodnych użyteczności publicznej, mają być stosowane przepisy specjalne, mianowicie:

1) jeżeli wywłaszczane na rzecz drogi żelaznej majątki należy zająć niezwłocznie, linja zaś kolei jest wytyczona i zaakceptowana przez Ministerstwo Komunikacji, natenczas z mocy zaświadczenia tegoż Ministerstwa komisarz rządowy zarządza sporządzenie opisu tych majątków, na zasadach ogólnych, z tem zastrzeżeniem, że opis ów mą być dokonanym w ciągu 2 tygodni od daty zawiadomienia właściciela i z zachowaniem innych przepisów art. 7;
2) w wypadkach, o ile jakiekolwiek dane, przez prawo wymagane, nie mogą być dostarczone w czasie sporządzenia opisu, bieg tegoż przerwie nie ulega, brak zaś rzeczonych danych winien być zaznaczonym w opisie; dane te w następstwie mają być przez właścicieli dostarczone już do Komisji Szacunkowej, która je sprawdza przy oszacowaniu;
3) plan majątków wywłaszczonych winien być stwierdzonym przez podpisy wszystkich osób, biorących udział w sporządzaniu opisu;
4) opis, dokonany łącznie z planem, ma być przesłanym komisarzowi rządowemu, który zarządza oszacowanie własności wywłaszczonej, następnie zaś wszelkiego rodzaju pretensje właścicieli, wywłaszczenia dotyczące, są kierowane do Komisji Szacunkowej;
5) w wypadku, jeżeli prócz zajętej według opisu własności, wypadnie w następstwie zająć jeszcze jej część, dokonane to ma być również w drodze przepisów niniejszych przy sporządzeniu dodatkowego opisu i planu;
6) co się tyczy dalszego biegu sprawy wywłaszczenia na rzecz dróg żelaznych i wodnych pod tym względem kierować się należy przepisami art. 4 — 18 i 20;
7) wszelkie koszty, związane z delegacją osób do sporządzania opisów oraz dokonywania oszacowań, również wydatki kancelaryjne i rysunkowe ponosi instytucja, na której rzecz dokonano wywłaszczenia.

Art. 20.

O ile nabycie nieruchomości, potrzebnych do budowy dróg komunikacyjnych przez towarzystwa prywatne nie może być osiągnięte drogą umów dobrowolnych, wówczas nieruchomości te ulegają oszacowaniu natychmiastowemu i po określeniu sumy wynagrodzenia przechodzą w posiadanie towarzystw, po zabezpieczeniu uprzedniem wynagrodzenia właścicieli. Zabezpieczenie to, w sumie przyznanego przez Komisję Szacunkową wynagrodzenia, ma być wpłacone do miejscowej kasy skarbowej w papierach % państwowych, lub przez państwo gwarantowanych, które będą przyjmowane w cenie, obliczanej z przemnożenia rocznego ich dochodu przez szesnaście i dwie trzecie. Zabezpieczenie takie nie jest wymagane przy budowie dróg komunikacyjnych przez skarb Państwa.

Zajęcie nieruchomości na rzecz dróg komunikacyjnych dopuszczalne jest bezpośrednio po dokonaniu opisu (art. 19 p. 4), ale jedynie w tych wypadkach, kiedy wobec okoliczności wyjątkowych jest to dozwolone dekretem Naczelnika Państwa w sprawie wywłaszczenia.

Art. 21.

Czasowe zajęcie przymusowe nieruchomości na użytek publiczny oraz zajęcie przymusowe materja-

łów na ten użytek niezależnie od tego, czy materjały znajdują się na gruncie lub w gruncie, może nastąpić, na wniosek właściwego Ministra, na mocy decyzji Rady Ministrów.

W wypadkach nie cierpiących zwłoki, gdy z powodu grożącego wylewu rzeki zajdzie potrzeba naprawy wału lub innego ubezpieczenia brzegów rzeki, albo gdy z powodu przerwanej przez przypadek komunikacji zajdzie potrzeba naprawy drogi lub urządzenia tymczasowej komunikacji, czasowe zajęcie przymusowe gruntu, jakoteż przymusowe zajęcie materjałów w celu zapobieżenia złym skutkom takiego przypadku losowego może nastąpić na mocy decyzji szefa Zarządu miejscowego dróg komunikacyjnych. O zarządzeniu takiego zajęcia czasowego gruntu lub materjałów szef rzeczonego zarządu obowiązany jest donieść niezwłocznie właściwemu Ministrowi i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 22.

Wynagrodzenie za czasowe zajęcie nieruchomości w wysokości sześciu procentów od jej wartości, określone w drodze ugody dobrowolnej lub oszacowania, na zasadach ogólnych dokonanego, będzie wypłacone z góry za każdy rok zajęcia czasowego.

Art. 23.

Sprawy te są załatwiane zgodnie z przepisami art. 4 — 13 niniejszego dekretu.

Art. 24.

Termin zajęcia czasowego nie może przenosić lat 3-ch. Skoro po upływie tego terminu majątek zwrócony nie będzie, właściciel może żądać wywłaszczenia za cenę, określoną w drodze umowy dobrowolnej lub oszacowania.

Art. 25.

Po upływie terminu zajęcia czasowego lub przed tym terminem, o ile zajęcie to niepotrzebnem się okaże, nieruchomość ma być zwróconą właścicielowi, który może żądać jej oszacowania, w wypadku zaś jeżeli jej wartość, w porównaniu z oszacowaniem pierwotnym zmniejszyła się skutkiem zajęcia czasowego, przedsiębiorca jest obowiązany wypłacić różnicę pomiędzy tymi szacunkami.

Art. 26.

Do urządzenia ochron od śniegu lub piasku wzdłuż dróg komunikacyjnych może być ustanowionem prawo corocznego użytkowania krótkotrwałego na gruntach sąsiednich. Wynagrodzenie będzie wyznaczone właścicielowi lub użytkownikowi gruntu w drodze przepisanej, zgodnie z art. 4 — 13.

Art. 27.

Stwierdzenie rzeczywistych strat, wynikłych skutkiem zajęcia przymusowego materjałów oraz określenie wysokości wynagrodzenia za te straty, o ile nie nastąpiło porozumienie dobrowolne, będzie dokonywane według przepisów art. 4 — 13; właściciele gruntów zajętych czasowo na wydobywanie potrzebnych materjałów mają prawo żądać całkowitego wywłaszczenia tych gruntów z wypłatą wynagrodzenia na zasadach ogólnych.

Art. 28.

Warunki czasowego zajęcia nieruchomości oraz granice zajęcia materjałów będą wyszczególniane w umowach w drodze przepisanej sporządzanych, w braku zaś porozumienia dobrowolnego stron — w odpowiednich decyzjach.

Art. 29.

Zezwoleń na zejście na grunt celem czynienia poszukiwań przedwstępnych, wytykania linji, oraz sporządzania pomiarów udziela właściwy Minister, zawiadamiając o tem odpowiedniego komisarza rządowego.

Art. 30.

Usuwanie przeszkód (drzew, parkanów i t. p.), może nastąpić po uprzedniem określeniu wynikających stąd szkód za zgodą właściciela, lub użytkownika gruntu; gdy zaś tej zgody niema, to z rozporządzenia komisarza rządowego, a w miastach — Magistratu.

W każdym razie usunięcie przeszkód, o jakich mowa, musi być poprzedzonem przez sporządzenie szczegółowego opisu przedmiotów, ulegających usunięciu; opisu tego dokonywa urzędnik milicji miejscowej.

Art. 31.

W razie nie dojścia do porozumienia stron w przedmiocie odszkodowania strat powyższych, oszacowania tychże na zasadzie opisu (Art. 30), dokona Komisja, złożona, pod przewodnictwem Komisarza rządowego, z komisarza ziemskiego i wójta gminy; w miastach Komisja ta składać się będzie z sędziego pokoju, jako przewodniczącego, oraz dwóch przedstawicieli Magistratu. Jeżeli poszukiwania były prowadzone z ramienia instytucji państwowej, w Komisji bierze nadto udział, w charakterze jej członka, przedstawiciel tej instytucji państwowej. W razie równości głos przewodniczącego przeważa. Komisja wyznacza termin stawiennictwa dla stron przez zawiadomienie piśmienne. Niestawienie się stron nie wstrzymuje biegu sprawy. W razie uznanej potrzeby Komisja może, na wniosek stron, wzywać rzeczoznawców na koszt strony żądającej. Decyzje swoje Komisja ogłasza przez ich odczytanie obecnym stronom, lub przesłanie odpisów nieobecnym. Stronom przysługuje prawo zażalenia do właściwego Ministra w ciągu 2-ch tygodni od dnia ogłoszenia decyzji. Zażalenia będą składane do Komisji, która w takim wypadku akta sprawy wraz z zażaleniem i swymi wnioskami przesyła niezwłocznie do Ministra. Decyzja Ministra jst ostateczna.

Art. 32.

Z chwilą ogłoszenia dekretu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie poprzednie przepisy i postanowienia w przedmiocie wywłaszczeń nieruchomości i zajęcia materjałów na potrzeby dróg komunikacyjnych użyteczności publicznej.

Art. 33.

Wywłaszczenia nieruchomości na użytek dróg komunikacyjnych lub ograniczenia prawa własności, dokonane przez b. władze okupacyjne, niemieckie lub austrjackie, tymczasowo pozostają w mocy. Właściwe Ministerstwo w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego dekretu obowiązane jest wyjaśnić i zdecydować, które z tych wywłaszczeń lub ograniczeń winny być utrzymane w swej mocy i ogłosić o tem w gazecie rządowej. Termin ten może być przedłużony decyzją Rady Ministrów.

Po upływie powyższego terminu właściciele nieruchomości, do których stosować się będzie decyzja o utrzymaniu ostatecznem w swej mocy takiego wywłaszczenia lub ograniczenia, o ile nie otrzymali wynagrodzenia za wywłaszczenie lub ograniczenie prawa własności swej nieruchomości, mogą żądać oszacowania i wypłacenia im odszkodowania podług przepisów dekretu niniejszego.

Wywłaszczenia, dokonane przez b. władze rosyjskie do 1915 r. włącznie, pozostają wszystkie w swej mocy; jeżeli przy tem postępowanie szacunkowe w tych sprawach wywłaszczeniowych nie zostało ukończone, może ono być wznowione, na żądanie właścicieli, podług przepisów dekretu niniejszego, nie wcześniej jednak, niż po upływie 6 miesięcy.

Art. 34.

Całe postępowanie w sprawach wywłaszczenia przymusowego, oraz zajęcia czasowego gruntów lub materjałów wolne jest od opłat stemplowych na rzecz skarbu. Jednakże przy aktach nabycia ostatecznego oraz przy załatwianiach hipotecznych wszelkiego rodzaju opłaty, należne w myśl odpowiednich przepisów prawa, będą pobierane na zasadach ogólnych.

Art. 35.

Rada Ministrów upoważniona jest do wydawania przepisów wykonawczych do niniejszego dekretu.

Art. 36.

Dekret niniejszy zyskuje moc obowiązującą, z chwilą ogłoszenia w Dzienniku Praw, na obszarach Ziem Polskich b. zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Kierownik Ministerstwa Komunikacji:
(—) *J. Eberhardt.*

Dz. Praw Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 162.

199.

DEKRET

o rozciągnięciu na wydział teologiczny Uniwersytetu Warszawskiego mocy obowiązującej dekretu w przedmiocie mianowania pierwszego składu profesorów tegoż Uniwersytetu.

Art. 1.

Przepisy dekretu w przedmiocie mianowania pierwszego składu profesorów Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 7 stycznia 1919 roku (Dziennik Praw Nr. 5) uzyskują moc obowiązującą w zastosowaniu do wydziału teologicznego tegoż Uniwersytetu. Art. 9 rzeczonego dekretu uchyla się.

Art. 2.

Przepisy wykonawcze do niniejszego dekretu wyda Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Jan Łukasiewicz.*

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 165.

200.

DEKRET

w przedmiocie upoważnienia dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej do przygotowania 250.000.000 marek polskich.

W celu umożliwienia dalszej działalności Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i w uzupełnieniu dekretu z dnia 31 grudnia 1918 r. (Dz. Praw Nr. 4 z dn. 10 stycznia 1919 r. poz. 89) upoważniam na mocy Uchwały Rady Ministrów z dnia 6 b. m. Dyrekcję Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej do przygotowania w Warszawie dalszych 250 miljonów marek polskich ponad sumę 500 miljonów, wskazanych w art. 3 Ustawy Kasy z dn. 7 grudnia 1918 r. z tem, aby Dyrekcji przysługiwało w danym wypadku prawo przygotowywania nietylko 500 markowych odcinków, lecz także i mniejszych, podług swego uznania, stosownie do potrzeby rynku pieniężnego.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Skarbu:
(—) *Dr. Englich.*

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 167.

201.

DEKRET

w przedmiocie sekwestru skór i garbników.

Art. 1.

Pozostaje nadal w mocy sekwestr:

a) skór surowych bydlęcych (t. j. byczych, wolowych, krowich, jałowiczych, bukacich i cielęcych) oraz końskich i źrebięcych,

b) wszelkich garbników i ekstraktów garbarskich.

Art. 2.

Znosi się ograniczenia w handlu i obrocie skórami gotowymi, z tem zastrzeżeniem, że każda garbarnia obowiązana jest zgłaszać całą swoją wytwórczość. Rząd ma prawo pierwokupu całości lub części produkcji. Regulowanie wytwórczości i przewozu, sposób zgłaszania, ustalanie cen oraz odbiór skór przez Rząd, będzie przedmiotem oddzielnej instrukcji Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Art. 3.

Prawo wyłącznego zakupu i podziału skór surowych i garbników oraz nadzór nad fabrykacją przysługuje Ministerstwu Przemysłu i Handlu, względnie organizacji, której Ministerstwo Przemysłu i Handlu prawa te przekaże.

Art. 4.

Ceny maksymalne na zasekwestrowane skóry surowe i garbniki ustanawia Ministerstwo Przemysłu i Handlu,

Art. 5.

Wszelkie sprzeczne z niniejszym dekretem przepisy o sekwestrze skór i garbników są uchylone.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Hącia.*

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 157.

202.

DEKRET

o przekazaniu dozoru nad kotłami parowemi „Warszawskiemu stowarzyszeniu dozoru nad kotłami parowemi".

Art. 1.

Wszystkie używane w celach przemysłowych i gospodarczych kotły parowe, znajdujące się w posiadaniu zarówno osób prywatnych jak i instytucji samorządnych, podlegają dozorowi Warszawskiego Stowarzyszenia Dozoru nad kotłami parowemi. Kotły, znajdujące się w posiadaniu instytucji rządowych, podlegają dozorowi Stowarzyszenia, o ile mu został przez odnośne władze przekazany.

Art. 2.

Dozór nad Stowarzyszeniem należy do Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 3.

Posiadacze kotłów parowych są obowiązani należeć do Warszawskiego stowarzyszenia dozoru nad kotłami parowemi. Nowowstępujący członkowie oraz instytucje rządowe, które przekazują stowarzyszeniu dozór nad swemi kotłami, winni równocześnie ze zgłoszeniem złożyć stowarzyszeniu spis należących do nich kotłów parowych oraz książki kotłowe i rysunki; obecni zaś członkowie stowarzyszenia, którzy tego dotychczas nie uczynili, winni złożyć powyższe dane w przeciągu 1 miesiąca od czasu ogłoszenia niniejszego dekretu.

Art. 4.

Na miesiąc przed zamierzonem uruchomieniem kotła parowego należy zawiadomić o tem stowarzyszenie.

Art. 5.

Stowarzyszeniu przysługuje prawo wzbronienia, względnie ograniczenia używalności kotła parowego, który nie odpowiada obowiązującym przepisom bezpieczeństwa.

Art. 6.

Uchwały walnych zgromadzeń członków stowarzyszenia, dotyczące ustanowienia wysokości składek członkowskich, zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu, poczem winny one być ogłaszane w gazecie rządowej i przynajmniej w jednem z pism warszawskich.

Art. 7.

Składki członków stowarzyszenia mogą być na wniosek Zarządu ściągane drogą administracyjną.

Art. 8.

Winny przekroczenia przepisów niniejszego dekretu ulega karze, przewidzianej w art. 229 Kodeksu Karnego.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Hącia.*

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 158.

203.

DEKRET

w przedmiocie kar za niewypełnienie obowiązków ławnika.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów stanowię niniejszem, co następuje:

Ławnik sądowy, winny niestawiennictwa na wezwanie do pełnienia obowiązków ławnika bez uzasadnionej przyczyny, skazany będzie z decyzji właściwego sądu, powziętej na najbliższem posiedzeniu gospodarczem, na karę pieniężną do 100 mk., a nadto na zwrot kosztów sądowych, wynikłych skutkiem odroczenia sprawy dla braku ławnika.

W stosunku do ławników, urzędujących w sądach pokoju, karę wymierza wydział karny właściwego sądu okręgowego na skutek nadesłanego przez sędziego pokoju zawiadomienia.

Kara może być przez sąd umorzoną, jeśli ławnik w ciągu 7-miu dni od czasu otrzymania zawiadomienia o jej nałożeniu przedstawi dowody, iż istotnie nie był w możności stawić się na wezwanie ani zawczasu sąd o tem zawiadomić.

Od decyzji sądu w przedmiocie kar, nakładanych na podstawie niniejszego dekretu, odwołanie nie służy.

Jeśli powyższego zaniedbania obowiązków obywatelskich ławnik dopuści się po raz trzeci, po dwukrotnem na podstawie niniejszego dekretu ukaraniu, ulegnie w zwykłym trybie sądowym karze aresztu, przewidzianej w art. 678 K. K.

Dekret niniejszy otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *Supiński.*

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 160.

204.

DEKRET

o wprowadzeniu języka polskiego jako wykładowego w 2-gim gimnazjum we Lwowie.

Na wniosek Rady Ministrów stanowię, co następuje:

Art. 1.

Język niemiecki przestaje być językiem wykładowym w 2-giem gimnazjum państwowem we Lwowie. Językiem wykładowym w tem gimnazjum będzie język polski.

1-y ustęp punktu do art. V galicyjskiej ustawy krajowej z dnia 22 czerwca 1867 r. (D. u. k. Nr. 13) w brzmieniu ustanowionem ustawą krajową z dnia 15 lutego 1907 r. (D. u. k. 65) uchyla się.

Art. 2.

Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego określi czas i sposób wprowadzenia w życie niniejszego dekretu.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *Jan Łukasiewicz.*

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 166.

205.

DEKRET

w przedmiocie sekwestru zbiorników i cystern naftowych.

Art. 1.

Wszystkie znajdujące się na terenach byłego Królestwa Polskiego zbiorniki na produkty naftowe wraz ze związanemi z niemi instalacjami do rozlewu oraz cysterny wagonowe mogą być zasekwestrowane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Art. 2.

O każdym wypadku sekwestru i o mianowaniu sekwestratora Minister Przemysłu i Handlu poda do publicznej wiadomości w gazecie urzędowej.

Art. 3.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu będzie płacić właścicielom zasekwestrowanych w myśl art. 1 przedmiotów wynagrodzenie, którego wysokość określona będzie w stosunku do ilości przepuszczonego przez nie towaru.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Kazimierz Hącia.*

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 169.

206.

DEKRET

w przedmiocie utworzenia sądów dla nieletnich.

Art. 1.

W miastach Warszawie, Łodzi i Lublinie tworzą się specjalne sądy pokoju dla nieletnich.

Sądy te rozpoznawać będą wszelkie sprawy karne, wynikłe na terytorjum danego miasta i należące do właściwości sądów pokoju, o ile oskarżonymi lub poszkodowanymi w tych sprawach są nieletni w wieku do lat 17.

Art. 2.

Przy sądach dla nieletnich powstają urzędy stałych opiekunów sądowych, mianowanych przez sędziego z pośród osób obojga płci, szczególniej kwalifikujących się do sprawowania nadzoru nad nieletnimi.

Opiekunowie sądowi pobierają stałe wynagrodzenie z funduszów dyspozycyjnych sądu i przy sprawowaniu obowiązków podlegają wskazówkom sędziego według instrukcji, jaką w tej mierze wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. 3.

Przy sądach dla nieletnich mogą być urządzone specjalne izby dla pomieszczenia nieletnich, których pozostawienie na wolności nie będzie możliwem i którzy pozostawać tam będą pod dozorem opiekuna sądowego lub osoby przez sędziego wyznaczonej.

Art. 4.

Przepisy wykonawcze, dotyczące organizacji sądów dla nieletnich oraz trybu rozpoznawania spraw w sądach, wyda Minister Sprawiedliwości, który też określi termin wprowadzenia niniejszego dekretu w życie.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *Śmiarowski.*

w/z.

Dz. Pr. Nr. 14, 8.II. 1919, poz. 171.

III.

207.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zarządzenia wyborów do sejmików powiatowych w powiatach b. „etapów".

W myśl art. 8-go Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych z dnia 5 grudnia 1918 roku zarządzam, co następuje:

§ 1.

Postanowienia art. 1-go oraz art. 3-go do 10-go włącznie Przepisów Wykonawczych do dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych z dnia 15 stycznia 1919 roku rozciąga się na powiaty:

1) Bialski, 2) Konstantynowski, 3) Radzyński i 4) Włodawski.

§ 2.

Komisarze Rządowi wymienionych powyżej powiatów po przeprowadzeniu wyborów do Rad Gminnych i ukonstytuowaniu się reprezentacji miejskich w miastach, nie wyłączonych z powiatu, przedstawią niezwłocznie Ministrowi Spraw Wewnętrznych wniosek o rozpisanie wyborów, a uzyskawszy zezwolenie, oznaczą w myśl art. 3-go przytoczonych Przepisów Wykonawczych z dn. 15 stycznia 1919 r. terminy przeprowadzenia wyborów w poszczególnych gminach i miastach, oraz będą sprawować ogólny nadzór nad wyborami.

Warszawa, dn. 6 marca 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

„Monitor Polski", № 56 z dn. 10.III 1919 r.

208.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie utworzenia Komisji Likwidacyjnych dla podziału majątku i likwidacji spraw komunalnych miast, wydzielonych z powiatowych związków komunalnych i właściwych powiatów ziemskich.

W myśl art. 56 dekretu o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej dla obszarów Polski byłego zaboru rosyjskiego z dnia 4.II 1919 r. (Dziennik Praw № 13, poz. 141) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Dla miast: Będzina, Częstochowy, Dąbrowy, Kalisza, Kielc, Pabjanic, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Sosnowca, Tomaszowa Rawskiego, Włocławka

i Zawiercia, liczących ponad 25.000 mieszkańców i stanowiących w myśl art. 3 Tymczasowej Ordynacji Powiatowej samodzielne powiaty miejskie, oraz właściwych ziemskich powiatów komunalnych tworzy się Komisje Likwidacyjne, celem podziału wspólnego majątku i zlikwidowania spraw komunalnych.

§ 2.

Skład Komisji Likwidacyjnej stanowić będą: Komisarz Rządowy, urzędujący w powiecie, z którego miasto zostało wydzielone, jako Przewodniczący, Prezydent miasta, wydzielonego z powiatu, oraz po dwóch członków z ramienia:

1. Wydziału Powiatowego, wybranych przez nowy Sejmik Powiatowy, i
2. Magistratu, wybranych przez nową Radę Miejską.

Wyborów dokonywa się zwykłą większością głosów.

Wnioski Komisji Likwidacyjnej zatwierdza Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 3.

Uchwały komunalne, obowiązujące na obszarze miasta, wydzielonego z powiatu, zachowują swą moc, dopóki nie zostaną zniesione przez nowe uchwały miejskich organów samorządowych.

§ 4.

W powiatach: Brzezińskim, Kaliskim, Łódzkim, Płockim i Włocławskim Komisje Likwidacyjne winny rozpocząć urzędowanie dopiero po ukończeniu analogicznych prac przez Komisje Likwidacyjne, utworzone na zasadzie art. 11 Przepisów Wyknawczych do dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych z dnia 15 stycznia 1919 roku.

Warszawa, dn. 10 marca 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

209.

Rozporządzenie Komisarza Nadzwyczajnego na powiat i m. st. Warszawę w przedmiocie przyjmowania nowych stróżów domowych.

W uzupełnieniu rozporządzenia mojego z dnia 19-go stycznia r. b. w sprawie właścicieli nieruchomości i stróżów (dozorców) domowych ogłaszam, jako obowiązujące, co następuje:

W razie wymówienia miejsca stróżom (dozorcom) domowym przez właścicieli nieruchomości, nowe osoby mają być przyjmowane na warunkach, w jakich się znajdowali ich poprzednicy, stosownie do rozporządzenia z dn. 19 stycznia r. b. i orzeczenia odpowiedniej komisji okręgowej. Osoby, uchylające się od wykonania powyższego rozporządzenia, podlegają karze do 3.000 mk. (trzech tysięcy marek), względnie karze aresztu do 3 (trzech) miesięcy.

Warszawa, 7 marca 1919 r.

Komisarz Nadzwyczajny
st. m. Warszawy i pow. Warszawsk.:

(—) *Fr. Anusz.*

IV.

210.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Rządowych w sprawie ściągania składek ogniowych.

Sprawne działanie instytucji Ubezpieczeń wzajemnych budowli od ognia, dającej najszerszym warstwom ludności opiekę przed klęską ogniową, a przedewszystkiem skrupulatne i szybkie wypełnianie zobowiązań wobec pogorzelców, zależy w pierwszym rzędzie od regularnego poboru składki ogniowej. W myśl obowiązującej ustawy należy obowiązek (ew. przymusowego) ściągania tej składki do Komisarzy Rządowych, względnie władz gminnych i magistratów. Jednakże, jak wykazują sprawozdania Zarządu Ub. Wzaj., władze powyższe, a w szczególności magistraty nie traktują poboru składki ogniowej z uwagą, odpowiednią ważności tej sprawy.

Ministerstwo przypomina PP. Komisarzom Rządowym raz jeszcze okólnik z dnia 3 grudnia 1918 r. (Dziennik Urzędowy, Rok I, № 2, str. 13) i poleca jaknajusilniej interwenjować w porozumieniu z miejscowymi taksatorami ubezpieczeniowymi w wypadkach opieszałości płatników. W razie oporu przy płaceniu wkładek winni Komisarze Rządowi przedsiębrać przymusowe ściąganie tychże w drodze egzekucji.

Warszawa, dn. 5 marca 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *S. Wojciechowski.*

211.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy powiatowych w przedmiocie popularyzowania polskiej pożyczki państwowej.

Bezpieczeństwo granic, ład i spokój wewnątrz, znaczenie Państwa Polskiego i kredyt u obcych — wszystko to zależy w przeważnej mierze od powodzenia, jakiem Polska Pożyczka Państwowa w kraju cieszyć się będzie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca więc Panu rozpocząć niezwłocznie za pośrednictwem wszystkich organów władzy powiatowej, w porozumieniu z miejscowemi związkami społecznemi i organizacjami istniejącemi na terenie powiatu energiczną akcję w celu uświadomienia ludności, że

1) Polska Pożyczka Państwowa jest doskonałą i rentowną lokatą dla kapitałów nagromadzonych, leżących bezczynnie w kraju;

2) że lokowanie w pożyczce waluty rosyjskiej podniesie niewątpliwie jej wartość w stosunku do marki;

3) że najlepszym dowodem miłości Ojczyzny i wręcz obowiązkiem każdego Polaka jest dopomódz państwu, którego potęga i dobrobyt zależy przedewszystkiem od ofiarności nas samych.

Warszawa, dn. 23 lutego 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszewski.*

212.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Powiatowych w sprawie karania przekroczeń służbowych przez Komisarzy Powiatowych.

W niektórych powiatach rozciągają Komisarze Powiatowi swój zakres działania w kierunku administracyjno-karnym także na wymiar kar za przekroczenia skarbowe.

Postępowanie takie sprzeciwia się postanowieniom dekretu Naczelnika Państwa z dnia 7 lutego 1919 r. Dz. Pr. P. P. Nr. 14, p. 154, w przedmiocie przepisów tymczasowych o uprawnieniu Komisarzy Powiatowych do wymierzania kar w drodze postępowania administracyjno-karnego, ponieważ do wykonywania zarządu skarbowego, a łącznie z tem do wykonywania jurysdykcji skarbowo-karnej powołane są tylko Inspektoraty Skarbowe.

Na Komisarzach Powiatowych, jako zwierzchnikach powiatowej służby bezpieczeństwa, ciąży jedynie obowiązek udzielania władzom skarbowym pomocy w ściganiu przekroczeń skarbowych. Ponadto winny Urzędy powiatowe w razie wykrycia przestępstw skarbowych zawiadamiać o tem bezzwłocznie właściwy inspektorat skarbowy, celem przeprowadzenia dochodzenia karnego.

Warszawa, d. 25/II 1918 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszewski.*

213.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Rządowych w sprawie gminnych podatków szkolnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego odezwą z dnia 15 ub. m. — № 1399/19 — zwróciło się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z przedstawieniem następującej sprawy:

Od chwili ustąpienia b. władz okupacyjnych organy samorządu gminnego zaprzestały w zupełności ściągać gminne podatki szkolne (art. 14, 16 i 19 rozporządzenia o szkolnictwie — Dz. Rozp. dla b. Gen. Gub. Warsz. № 87, poz. 378, Dz. Rozp. c. i k. Zarządu Wojsk. w Polsce część XVIII/1917, poz. 78). Ten stan rzeczy wpływa w wysoce ujemny sposób na dalsze normalne prowadzenie nauki, gdyż wydatki takie, jak opał, usługa, czynsz dzierżawny lokali szkolnych i t. p., a więc wogóle wydatki natury rzeczowej, które w myśl postanowień art. 9 i 19 „Dekretu tymczasowego o stabilizacji i wynagrodzeniu nauczycieli szkół powszechnych“ z dnia 18 grudnia 1918 r. (Dz. Praw № 21 1918 r., poz. 65) obowiązane są ponosić gminy z własnych funduszów, nie mogą być pokryte z powodu braku gotówki.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panu wydanie odpowiednich zarządzeń, celem zmuszenia wójtów gmin do energicznego i natychmiastowego ściągania gminnych podatków szkolnych.

Warszawa, dn. 4 marca 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

214.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Powiatowych w sprawie zorganizowania przez Ministerstwo Komunikacji straży kolejowej.

W celu zabezpieczenia wszystkich zabudowań, magazynów, urządzeń kolejowych i gmachów Ministerstwa Komunikacji w obrębie wywłaszczenia kolejowego, jak również utrzymania ładu i porządku na linjach i stacjach kolejowych i zapobiegania kradzieży mienia publicznego i prywatnego, przewożonego kolejami, została zorganizowana przez Ministerstwo Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwem Wojny i Spraw Wewnętrznych, straż kolejowa, której działalność rozciąga się na wszystkie koleje państwowe normalne i wązkotorowe.

Zawiadamiając o tem wszystkich Panów Komisarzy, polecam Panom wspieranie tej straży kolejowej w jej działalności urzędowej, mającej na celu dobro ogółu, oraz udzielanie jej wszelkiej pomocy przy spełnianiu obowiązków urzędowych.

Warszawa, dn. 6 marca 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszewski*

215.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast (według wykazu) w przedmiocie zmian w granicach terytorjalnych powiatów w związku z projektem podziału administracyjnego Państwa Polskiego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przygotowuje obecnie projekt podziału administracyjnego Państwa Polskiego.

W związku z tem poleca się Panu zasięgnięcie opinji kierowanego przez Pana Wydziału Powiatowego, względnie Magistratu, czy i jakie mianowicie zmiany pożądane są w granicach terytorjalnych danego powiatu, względnie miasta.

Dotyczy to także granic poszczególnych gmin oraz miast, niewyłączonych z powiatów.

Co się tyczy specjalnie miast, zaleca się przedstawienie planu rozszerzania miast wszędzie, gdzie tego nie dokonali okupanci, kosztem ościennych terytorjów, ciążących ku miastu, gdyż jest to niezbędne ze względu na prawidłowe i racjonalne rozszerzanie się gmin miejskich.

Wszystkie propozycje co do zmian terytorjalnych winny być umotywowane i złożone Ministerstwu nie później, jak do dnia 15-go kwietnia r. b.

Warszawa, dn. 13 marca 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

Wykaz:

Będzin	Płock
Częstochowa	Radom
Dąbrowa	Siedlce
Kalisz	Sosnowiec
Kielce	Tomaszów Rawski
Lublin	Warszawa
Łódź	Włocławek
Pabjanice	Zawiercie
Piotrków	

216.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Powiatowych w przedmiocie zamówień drukarskich w drukarniach państwowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych otrzymało następującą odezwę Zarządu Głównego Drukarni:

Zgodnie z decyzją p. Prezydenta Ministrów z dn. 3/XII r. z. Zarząd Głóówny Drukarni Państwowych wraz z podwładnymi mu Drukarniami Państwowymi na terenie b. Królestwa Polskiego ukonstytuował się jako przedsiębiorstwo państwowe, wobec tego Zarząd Główny wyraża przekonanie, że przedsiębiorstwo to winno być w pierwszym rzędzie popierane przez instytucje rządowe. Gdyby nawet dana drukarnia państwowa ceną robót przewyższała nieznacznie dotychczasowe ceny drukarni prywatnych, dla zapobieżenia czemu zresztą wydane będą wskazówki, zawsze sprawa ta dla Skarbu przedstawia się lepiej, gdyż zysk, osiągnięty przez daną drukarnię państwową, przechodzi na rachunek Skarbu.

Mając nadzieję, że Ministerjum pogląd Zarządu Głównego podzielić zechce, proszę o zakomunikowanie podwładnym urzędom w Łodzi, Lublinie i Piotrkowie, aby swe zamówienia kierowały do drukarni państwowych w wyżej podanych miastach.

Dyrektor Główny

(podpis)

Odezwę powyższą przesyłam do wiadomości z poleceniem uskuteczniania zamówień drukarskich w drukarniach państwowych.

Warszawa, 22. II. 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *Dunikowski.*

VII.

OBWIESZCZENIA.

217.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 3-go marca 1919 r. Nr. 32853—XI—502/19, wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, Nr. 12, stowarzyszenie pod nazwą „Stowarzyszenie Rzeźników w Warszawie".

218.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7-go Marca 1919 r. № 38488/XI 1139, wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 13 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Polskiego Białego Krzyża" z siedzibą w m. st. Warszawie.

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodowa Nr 20. Nr. 4340 8/III 1919.